■ *Az értesítés célja*

Az adószámlák helyzete

A polgármesteri hivatal közgazdasági iroda adóosztálya az elmúlt két hétben közel 50 ezer adózónak küldött ki értesítést. Az adózás rendjéről szóló többször módosított 1990. évi XCI. törvény 32. paragrafus (5) bekezdése kimondja ugyanis, hogy az állami és önkormányzati adóhatóságnak az adózót adószámlájának egyenlegéről és a tartozásai után felszámított késedelmi pótlékról évente, augusztus 31-ig értesíteni kell. Ezzel lehetőség nyílik arra, hogy az adózó egybevetheti az előírásokat, a teljesített befizetéseit az adóhatóság által kimutatott adatokkal.

Ha az adóhatóság és az adózó nyilvántartásai megegyeznek, az adózó a tartozást, a felszámított pótlékot tudomásul veszi, az eljárás alakszerű határozat nélkül lezárul. Ha az adózó és az adóhatóság adatai eltérnek és az adózó adatai a helyesek, az adóhatóság a nyilvántartásait helyesbíti, *a téves adatok alapján megállapított késedelmi pótlékot az adózó kérelmére, illetve hivatalból törli.* Ha az adóhatóság az adózó adatait nem fogadja el és az előírást nem helyesbíti, ezért az adózó a folyószámlán könyvelt adatokat, vagy a felszámított pótlékot vitatja, a beadványát jogorvoslati kérelemként az általános szabályok szerint kell elbírálni.

Az eddigi tapasztalataink szerint nagyon sokan *nem értették meg az értesítést.* A törvény csak az egyenleg közlését teszi kötelezővé, ennek ellenére az értesítésen annál több adat szerepel. Természetesen az életben előforduló mindenféle variációra ilyen tömegmunkánál nem lehet részletes információt közölni. *Az értesítés célja az adózó adószámlája helyzetének ismertetése és ezáltal a fizetésre való felkészítése.*

Sokak figyelmét elkerülte, hogy az értesítés egy adott időpont, nevezetesen 1993. június 21-i állapotnak megfelelően készült. Ugyanis a számítógépes feldolgozás ellenére szükség van ekkora tömegű munka elvégzéséhez egy bizonyos időre. Zárási munkálatok, az értesítések kipostázása, borítékokba helyezése, az anyag összerakása.

Akiknek fizetési kötelezettségük áll fenn, azok részére csekk is kiküldésre került. *A tartozások két kategóriába sorolhatók.* Egyrészt akik hátralékkal rendelkeztek, mert eddig esedékes adójukat nem rendezték, másrészt akik szeptember 15-ig kell, hogy fizessenek.

Akik rendezték számlájukat, azoknal 0 fizetési kötelezettség került megállapításra. Ennek ellenére részükre is kiküldik a csekket (a gépjárműadót fizetők esetében), mert folyamatos adóztatásról van szó. Ezt megelőzően ugyanis sokan kifogásolták, hogy miért nem küldi ki az adóhatóság a csekket, miért kell bejönniük a városházára.

Az értesítéssel együtt küldött csekket a most fizetésre nem kötelezettek a következő kifizetéshez felhasználhatják.

Akiknél túlfizetés történt, azoknak rendelkezniük kell az összeg sorsáról. Kérheti a visszautalást, a munkahelyére történő utalást, vagy valamilyen adószámlára utalást. Ezt az adózónak kell eldöntenie és közölni.

Rendelkezés hiányában az adóhatóság *a túlfizetést a később esedékes adó kiegyenlítésére számolja el.* Az adóhatóság a fennmaradó összeget csak akkor térítheti vissza, ha a befizetőnek nincs általa nyilvántartott, adók módjára behajtandó tartozása.

Az önkormányzati adószámla nyilvántartásában *több korábbi jogszabályon alapuló adóhátralék is szerepel, mint például a teho, ebadó, magánszemélyek földadója, régi gépjárműadó.*

Itt került nyilvántartásra 1992. január 1-től az idegenforgalmi, az iparűzési és vállalkozók kommunális adója. Más hatóságok által behajtásra kimutatott tartozásokat un. idegenadó számlán tart nyilván az adóhatóság. Például egy Zala megyei vámparancsnokság által szegedi lakos terhére korábban megállapított vámtartozást is itt kell behajtani.

Gépjárműadószámlán az 1992. január 1-től megállapított un. súlyadók szerepelnek. A gépjármű adóztatást a törvény az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe utalta. Első ízben 1992. január 1-i állapotnak megfelelően kellett bevallást adni. Ezt követően csak abban az esetben, ha a gépjármű azonosító adataiban változás következik be. Pl. rendszámváltozás. Ez esetben a bejelentést 15 napon belül kell megtenni.

Tulajdonos változás esetén *mind az eladót, mind pedig a vevőt bevallásadási kötelezettség terheli.* Az eladónak érdeke is a bevallás, mert az után lehet megszüntetni a fizetési kötelezettségét.

Az eladónak az adókötelezettség megszűnését követő 30 napon belül, míg a vevőnek az adókötelezettség keletkezését követő 15 napon belül kell bevallást tenni. Ugyancsak bejelentést köteles tenni a gépjármű tulajdonos, ha a gépjárművet a forgalomból kivonatja vagy ha visszahelyezteti, továbbá ha a tulajdonos lakcíme vagy neve megváltozik.

Mivel minden kis és nagy településnek független önkormányzata van, így a bevallást minden esetben a forgalmi engedélybe bejegyzett gépjármű tulajdonosnak kell megtenni az állandó bejelentett lakóhelye, illetve a forgalmi engedélybe bejegyzett telephely szerinti önkormányzati adóhatóságnál.

A bejelentések elmulasztása, illetve késedelmes teljesítése esetén szankciót kell alkalmazni.

Ha a késés 60 napon belül van, 5 százalék, ha egy éven belül van, 20, egy éven túli késedelem esetén 30 százalékos a mulasztási bírság. A bírság alapja az évi adótétel.

Azokban az esetekben, ahol változás nincs előző évhez képest, úgy *a befizetéseket két egyenlő részletben teljesíthetik.* Az első felét március 15-ig, míg a másik felét szeptember 15-ig lehet pótlékmentesen megfizetni. Ezekről újabb fizetési kötelezettséget megállapító határozatot az adózók nem kapnak.

Aki határidőn túl fizet, késedelmi pótlékot is kell fizetnie. A napi késedelmi pótlék mértéke a befizetéskor érvényes banki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A befizetéshez szükséges csekkeket a gépjárműtulajdonosok beszerezhetik a Szeged Megyei Jogú Polgármesteri Hivatal Közgazdasági Iroda Adóosztályán, Szeged, Széchenyi tér 9. számú épület portáján, a II. emelet 201. számú ügyfélszolgálatnál, valamint Algyőn, Kiskundorozsmán, Szőregen és Tápén, a kirendeltségeken.

A kiértesítések tömegéhez viszonyítva is nagy számú reklamáció arra utal, hogy ezt a tájékoztatót az értesítések kiküldése előtt kellett volna megjelentetni. E mulasztást el kell ismerni és megértést kell kérni mindazoktól a fizetési kötelezettségüknek mindenkor eleget tevő állampolgároktól, akiknek ez az értesítés is felesleges zaklatásnak tűnt.

Polgármesteri hivatal

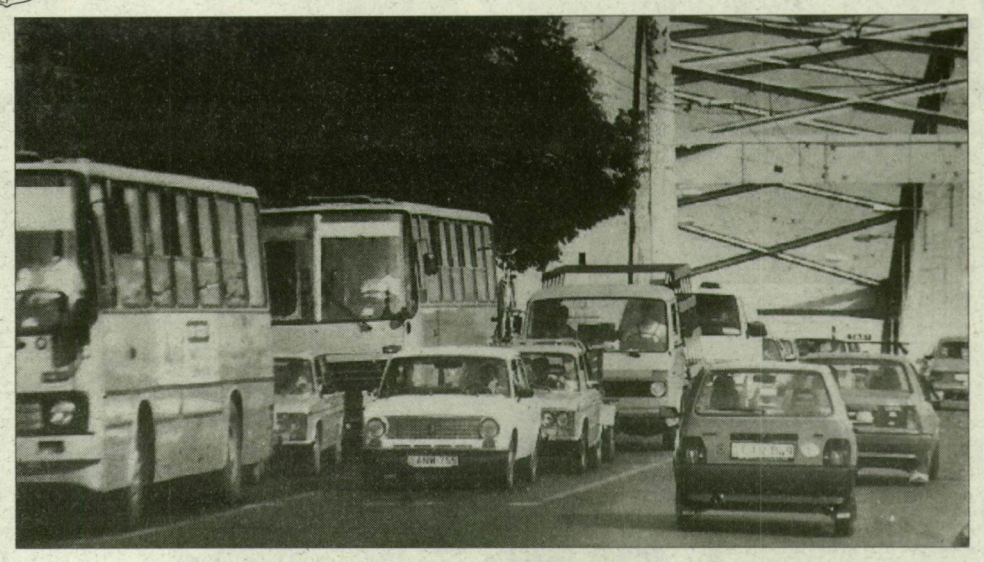

Fotó: Somogyi Károlyné

Rendetlen Belváros

Bennszülött vagyok Szegeden, s mint ilyen, megrögzötten közlekedem is. Gyalog, kerékpáron, villamoson, buszon és harmadik évtizede gépkocsival is. Ez utóbbival – a város (Belváros) legújabban bevezetett „zseniális" forgalmi rendje szerint – egyre nehezebb. Két pont között legrövidebb út az egyenes (vagy közelítő változata). A közlekedési rend szervezői – valószínűsíthetően – nem tanulták meg, pedig még a legfejletlenebb élőlények (például az egysejtűek) is tudják és így is közlekednek.

■ Megpróbálnám egy egyszerű(nek látszó) közlekedési példán bemutatni kritikai észrevételeim igazát. Feladat: a II. Kórháztól jussunk el gépkocsival a belvárosi híd újszegedi hídfőjéhez (például a Vedres utcába). Ugye egyszerűnek látszik? Útvonallehetőségek (a közlekedési táblák szerint): 1. Kálvária sgt.–Tisza L. krt.–Kígyó u.–Kiss u.–Széchenyi tér (körben)–Vörösmarty u.–Stefánia–hídfő–Tisza-híd–Vedres u. 2. Kálvária sgt.–Tisza L. krt.–Aradi vértanúk tere (körben)–Zrinyi u.–Somogyi u.–Oskola u.–hídfő–Tisza-híd–Vedres u. A két útvonal bármelyikénél sikerült elérni, hogy az autós kb. 1,5 km-rel hosszabb utat tegyen meg, éppen a védendő Belváros szívében. 3. Kálvária sgt.–Nagykörút–Új Tisza-híd–Temesvári krt.–Székelysor–Vedres u.

Ez az útvonal elkerüli ugyan a Belvárost, de minimum 4–4,5 km-rel hosszabb, és a járművek égésterméke ugyancsak a városé, üzemanyag-fogyasztásban 0,5 literrel több (37–40 Ft). Visszafelé ugyanennyi. Kinek, kiknek jó ez? Legfeljebb a benzinkutasoknak és az államnak (az üzemanyag árában foglalt kb. 50 Ft/l adótartalom miatt!), e „rend" megteremtőinek a látszat szerint indifferens, a belvárosi lakóknak, közlekedőknek pedig egyáltalán nem.

De induljunk visszafelé a Vedres utcából, és lássák a közlekedés-szervezés szegedi „csodáját": Vedres u.–Tisza-híd–Roosevelt tér–Victor Hugo u.–Klauzál tér–Kelemen u.–Zrinyi u.–Aradi vértanúk tere–Jókai u.–Toldy u.–Somogyi u.–Dugonics tér–Kálvária sgt. Ennek az útvonalvezetésnek további pikantériái: a Victor Hugo u. mindkét oldalán fizetőparkolók vannak, a járművek csak egy nyomon, lépésben (5–15 km/h) tudnak haladni. Félni kell a parkolókban ki-beálló gépkocsik mozgásától is; a Virág cukrászdánál a Kelemen utcára kifordulva jobb kéz felől szoros egymásutánban négy(!) „Behajtani tilos!" táblával találkozhatunk. (Klauzál tér, Kölcsey u., Somogyi u., Eötvös u.) Mehetsz, hülye autós egészen az Aradi vértanúk teréig, majd tovább a Belváros szűkre szabott, parkolókkal telehintett utcáin, a fenti útvonal szerint.

A szegedi hídfőtől jobbra sem jobb a helyzet, mert ugyancsak a Széchenyi tér megkerülésével, a Károlyi u.–Tisza L. krt.–Kálvária sgt. útvonal a lehetséges legrövidebb .

Summázva: ezzel a közlekedési koncepcióval sikerült elérni a Belváros közlekedésének káoszát, forgalmának lelassítását és ebből eredően fokozottan növekvő levegőszennyezését. Nem vették figyelembe az „elkövetők", hogy a belsőégésű motorok még optimális (országúti) üzemben sem tudnak – a technika jelenlegi fejlettségi szintjén – tökéletesen elégetett kipufogógázokat (katalizátor ide vagy oda) kibocsátani. Miért tennék ezt 5–25 km/ó átlagsebességnél, megállásnál, újraindulásnál stb.?

Megragadott az önkormányzat egyik prominens személyének, Nagypál Miklósnak a Délmagyarországban a Csillag tér forgalmi megoldásával kapcsolatos véleményéből a zárómondat, kanadai barátjának megjegyzése: „Őrültek vagytok, csak tapossátok, aztán fékeztek, megint tapossátok. Autózni kell!"

Igen Miklóskám! Autózni, de hogyan lehet így autózni? Próbáljon valaki a megengedett 50 km/ó sebességre felgyorsítani például a Victor Hugo utcában! Ha ez sikerül, akkor nekem semmiben sincs igazam, a táblák pedig maradjanak a helyükön.

Úgy tudom, hogy az állam és az önkormányzatok polgáraikért vannak és nem fordítva, tehát a lakosság érdekeit kell szolgálniok. Be kell látni: a Belváros forgalomszervezése most nem sikerült igazán jól, korrigálni kell, mégpedig sürgősen.

A Machiavellinek tulajdonított mondás szerint: „A hivatal a tehetségtelenek menedéke". Én ezt nem hiszem el még részben sem. Szegeden ugyanis mindig voltak és vannak kitűnő értői a közlekedésnek még a Torony alatt is.

Lenne ezért néhány szerény javaslatom: 1. Mondjon le a város a szűk közlekedési útvonalakon (például: Victor Hugo u., Somogyi u., Dugonics tér) a két vagy egyoldalas fizetett parkolóiról. Azokat hagyjuk meg az ott lakó autósoknak, de legfeljebb hosszirányú felállással, járdával párhuzamosan és egyoldalasan. 2. A Dugonics tér–Somogyi u.–Oskola u. vonalat a hídfőig ismét tegyük kétirányúvá, megrövidítve az útvonalat, meggyorsítandó a Belváros mielőbbi elhagyását. 3. Megkockáztatnám a Dugonics tér–Tisza L. krt.–Kálvária sgt. kereszteződésében (a 3-as villamos végállomásánál) a Petőfi sgt. felől érkezők jobbra, illetve a Somogyi utcából érkezők balra kanyarodásának lehetőségét. Lámparendszere adott, kiegészítendő. Így csökkenhetne a kiskörút (Belváros) járműforgalma a Petőfi sgt. felől és vissza. Nem hiszem, hogy ez ártana a Petőfi sgt.–Tisza L. krt. csomópontjában meglévő – egyébként is nehezen kezelhető – forgalmi megoldásnak, amely másik neuralgikus pontja a városnak. 4. Igazából a 3. pontban javasoltak akkor lehetnének teljes értékűek, ha a 3-as villamos végállomását (nem a Tarnai-féle épületet!) a Domus Áruház elé áthelyezhetnénk, ízléses váróval. A villamos átkötővágánya adott, ki-be közlekedéséhez csak egy fedezőjelző szükséges a lámparendszerrel összehangolva. A 3-as villamos úgyis csak látogatóba jár errefelé!

Koltai Ernő
vezető tervező

APEH-krízis, rosszulléttel II.

A fenti címmel megjelent cikkre kíván reagálni az APEH Csongrád Megyei Igazgatósága. Az igazgatóság eredeti szándéka szerint az objektivitás érdekében kezdeményezte, hogy a cikket író újságíró hallgassa meg a másik felet is, és ennek eredményét tárja az olvasó elé. A megbeszélésre sor került, a cikk megírásától azonban az újságíró elzárkózott. Ezért a tényeket az alábbiakban tárja az olvasó elé az igazgatóság:

1993. július 26-án az APEH munkatársai próbavásárlással ellenőrizték a nyugtaadási kötelezettség teljesítését *Bartha Ferenc* zöldség-gyümölcs kiskereskedő üzletében. Az áru megméretése, kifizetése, a visszajáró pénz és az áru átvétele után a revizorok nem kaptak nyugtát. Ekkor igazolták magukat, revizori igazolvánnyal, megbízólevéllel és közölték a vállalkozóval, hogy *a vásárlás próbavásárlás volt.* Ekkor vette elő a vállalkozó nyugtatömbjét, és kísérelte meg kiállítani a nyugtát. A revizor közölte, hogy ezzel már elkésett, azt a vásárlás befejezésekor kellett volna megtennie. Ezt követően a vállalkozó jelenlévő felesége *emelt hangon kifogásolta* az ellenőrzés módszerét, szerinte az ellenőröknek a próbavásárlás előtt kellett volna igazolni magukat. A megbízólevél aláírását megtagadták, amely az ellenőrzés lefolytatásának tudomásulvételéül szolgál.

Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy *a revizorok előtt vásárló személy sem kapott megfelelő gépi nyugtát,* mivel az üzletben az APEH által jóváhagyott pénztárgép helyett egy régi típusú, összeadásra szolgáló pénztárgép működött. A megtekintett nyugtatömbből kiderült, hogy az 1993. július 24–25. napi bevételekről egyáltalán nem készült nyugta, annak ellenére, hogy ezeken a napokon a bolt a vállalkozó és felesége szerint nyitva tartott. E tények tisztázása után kezdtek a revizorok a jegyzőkönyv megírásához, miközben az üzletvezető és felesége sértő megjegyzéseket tett az eljáró revizorok személyére, munkájára és az adóhatóságra. Ezt követően bármit kérdeztek, kértek vagy mondtak az ellenőrök, azonnali újabb támadás volt a reagálás. Így a már ismert tényekre szorítkozva minél előbb igyekeztek munkájukat befejezni. Vállalkozó és felesége *közölték, hogy a jegyzőkönyvet sem fogják aláírni* és az üzlet bejárata elé kiállva egymást túlkiabálva kritizálták a revizorokat. Vállalkozó *ebben a túlfűtött idegállapotban lett rosszul,* melyet a Délmagyarország napilapban 1993. augusztus 26-án megjelent cikk a revizorok számlájára írt.

Nem vitatjuk, hogy az ellenőrzés ténye és a mulasztás megállapítása feszültséget okozott vállalkozónál, azonban úgy érezzük, hogy rosszullétét saját magatartása váltotta ki.

(Megjegyezzük még, hogy rendszeresen tájékoztatjuk a kereskedők érdekképviseleti szervét a nyugtaellenőrzések módszeréről és ellenőrzési tapasztalatairól, hogy mindezt az általuk képviseltek körében hasznosíthassák.)

APEH Csongrád Megyei Igazgatósága

■

Valóban elzárkóztam kétórás kemény tárgyalás után is attól, hogy a másik oldal véleményével cáfoljam, amit először teljes meggyőződéssel leírtam. Fölajánlottam viszont, hogy a két ellenérdekű fél találkozásánál jelen lennék, tisztázandó az egész gubancot, ezt meg az APEH utasította vissza, mondván, ő a törvény szerint járt el. Nem tudom, a jog figyelembe veszi-e, hogy egy ember életveszélyes állapotba kerül, miközben a revizor tovább írja a jegyzőkönyvet, az általam mindig hangoztatott emberség azonban tiltakozik ellene, és képes fölháborodni miatta. Azt az érvet is kirívónak találtam, hogy az adózónak előre kellett volna szólnia, ha rosszul akar lenni, akkor figyelembe vehették volna. Aki már került életében ebbe a szerencsétlen állapotba, ezt nem gondolhatja komolyan. Még jó, ha nem okmánybélyeges folyamodvánnyal köteles előre jelezni.

Magam is adózó, egyébként szabad polgár vagyok, ilyen minőségemben rokonszenvemet élvezi mindaz, aki áldozata az adóhivatalnak. (Ezzel nem toborozni akarok A Pech nevű üldözötti szervezet tagjai sorába.) A cédulázás – így nevezik a nyugtaadási kötelezettséget – egyik felét hosszas tárgyalások után visszavonta a kormányzat, a másik feléről ezután ítél majd az utókor. Meg tudom érteni adózó társamat akkor is, ha rájön a baj, amikor adóellenőrt lát. Megesik máshol is, hogy a Riska tehén belerúg abba, aki erőszakosan feji. Ő nem rúgott, csak egyszerűen elvesztette eszméletét. Kiderült, törvénytelenül tette.

Horváth Dezső